

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Neopomenutelný dědic a jeho nároky

Ne v každé rodině jsou vztahy mezi rodiči a jejich potomky nejlepší a někdy se dokonce situace vyvine tak, že se rodič rozhodne svého nezdárného potomka vydědit a zbavit jej tak nároků, které mu garantuje zákon jako neopomenutelnému dědici.

Ne v každé rodině jsou vztahy mezi rodiči a jejich potomky nejlepší a někdy se dokonce situace vyvine tak, že se rodič rozhodne svého nezdárného potomka vydědit a zbavit jej tak nároků, které mu garantuje zákon jako neopomenutelnému dědici.

Neopomenutelným dědicem je potomek zůstavitele, a to jak zletilý tak nezletilý. Potomkem zde není míněn pouze potomek v prvním stupni, tedy dítě zůstavitele, ale i potomek druhého či dalšího stupně. Vzhledem k tomu, že současná právní úprava poskytuje ochranu neopomenutelným dědicům a to tak, že stanoví jejich povinný podíl při dědění. Nezletilým potomkům se musí dostat aspoň tolik, kolik činí jejich dědický podíl ze zákona, a zletilým potomkům aspoň tolik, kolik činí jedna polovina jejich dědického podílu ze zákona.

V souvislosti s existencí této zákonné ochrany neopomenutelných dědiců, musí zůstavitel k tomu, aby dosáhl vyloučení potomka z dědické posloupnosti, učinit jednostranný právní úkon, který se nazývá vyděděním a jehož následkem je, že se neopomenutelnému dědici nedostane zákonem vymezeného podílu nebo se mu dostane menšího podílu, než na který by měl jako neopomenutelný dědic nárok. Pokud by tento úkon zůstavitel neučinil a ve své závěti neopomenutelné dědice opomenul, pak by tato závěť byla zcela nebo zčásti neplatná, pokud by se její neplatnosti daný neopomenutelný dědic dovolal. Jestliže tak neopomenutelný dědic učiní a neplatnosti závěti se dovolá, v rozsahu jeho dědického nároku se uplatní dědění ze zákona. Neopomenutelný dědic má poté nárok nejen na svůj podíl v penězích, ale také na svůj podíl na právech a povinnostech, jež tvoří předmět dědění.

Občanský zákoník podrobně stanoví podmínky, jež musí zůstavitel splnit pro formální bezvadnost právního úkonu vydědění. Základní je požadavek, aby zůstavitel uvedl důvod vydědění a to takovým způsobem, aby za situace, kdy později vznikne spor ohledně platnosti vydědění, byl tvrzený důvod vydědění soudně přezkoumatelný. Podle § 469a odst. 1 občanského zákoníku může zůstavitel vydědit potomka ze čtyř taxativně stanovených důvodů, a to pokud v rozporu s dobrými mravy neposkytl zůstaviteli potřebnou pomoc v nemoci, ve stáří nebo v jiných závažných případech (odst. 1., písm. a), pokud o zůstavitele trvale neprojevuje opravdový zájem, který by jako potomek projevovat měl (odst. 1., písm. b) pokud byl odsouzen pro úmyslný trestný čin k trestu odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku (odst. 1., písm. c) nebo pokud trvale vede nezřízený život (odst. 1., písm. d). Pokud jde o vydědění nezletilého potomka, tak se soudy zabývají důvodností tohoto právního úkonu a zkoumají jednak, zda se nezletilý choval způsobem uvedeným v ustanovení § 469a odst. 1 písm. a), b), d) občanského zákoníku a také hodnotí to, zda s ohledem na věk vyděděného, jeho rozumové schopnosti a volní vlastnosti od něho bylo možno chování vylučující vydědění požadovat.

Vyděděním může zůstavitel vyloučit potomka z dědického práva ohledně celého majetku nebo jen jeho části. Podmíněné vydědění je, vzhledem k požadavku existence důvodu vydědění a jeho uvedení v listině o vydědění, nepřipustné. Podle § 469 odst. 2 může zůstavitel důsledky vydědění rozšířit i na potomky vyděděného dědice.

Další články:

- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)